

Byla C-717/22

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2022 m. lapkričio 23 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Rayonen sad Svilengrad (Bulgarija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. lapkričio 10 d.

Pareiškėja:

„SISTEM LUX“ OOD

Administracinę nuobaudą skyrusi institucija:

Teritorialna direksia „Mitnitsa Burgas“

Suinteresuotasis asmuo:

Rayonna prokuratura Haskovo, teritorialno otdelenie Svilengrad

Pagrindinės bylos dalykas

„SISTEM LUX“ OOD (buveinė Šabace, Serbijos Respublikoje) skundas dėl 2021 m. *Teritorialna direksia „Mitnitsa Burgas“* (teritorinė direkcija „Burgaso muitinė“) direktoriaus pavaduotojo nutarimo dėl baudos skyrimo

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės išaiškinimas; SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės

- kodeksas, 42 straipsnio 2 dalis, kurioje išsamiai nustatyta, kokios formos administracinės sankcijos gali būti taikomos už muitų teisės aktų pažeidimą, siejama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad tokia nacionalinės teisės norma, kaip antai *Zakon za mitnitsite* (Muitinės įstatymas) 233 straipsnio 6 dalis, pagal kurią kaip papildoma administracinė nuobauda numatytas pažeidimo dalyko konfiskavimas (nuosavybės paėmimas valstybės naudai), yra neleidžiama? Ar pažeidimo dalyko konfiskavimas leidžiama tais atvejais, kai konfiskuotinas turtas priklauso ne pažeidėjui, o kitam asmeniui?
2. Ar Reglamento (ES) Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalis, siejama su Chartijos 49 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad tokia nacionalinės teisės norma, kaip antai *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 6 dalis, pagal kurią šalia sankcijos „bauda“ numatyta papildoma sankcija „pažeidimo dalyko konfiskavimas (nuosavybės paėmimas valstybės naudai)“, toliau nurodytais atvejais yra neleidžiama kaip siekiamo teisėto tikslo neatitinkantis neproporcingas baudinio pobūdžio kišimasis į teisę į nuosavybę: apskritai, kai konfiskuotinas turtas, kuris yra pažeidimo dalykas, priklauso pažeidėjui, kai jis priklauso trečiajam asmeniui, kuris nėra pažeidėjas, ir konkrečiai, kai pažeidėjas pažeidimą padarė ne tyčia, o dėl neatsargumo?
 3. Ar Pamatinio sprendimo 2005/[212] 2 straipsnio 1 dalies nuostatos, siejamos su Chartijos 17 straipsnio 1 dalimi, atsižvelgiant į 2021 m. [sausio] 14 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-393/19, pagal principą *argumentum a fortiori* turi būti aiškinamos taip, kad jos taikomos ir tais atvejais, kai veika yra ne nusikaltimas, o administracinis nusižengimas, o skirtumas tarp jų tėra kriterijus „dideliu mastu“, remiantis jurisprudencijoje preziumuota kontrabandos dalyko verte[?] Ar tokiu atveju 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2005/212/TVR dėl nusikalstamų būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo 1 straipsnio ketvirta įtrauka ir 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje 2 straipsnio 4 punktą turi būti aiškinami taip, kad sąvoka „konfiskavimas“ konkrečiai reiškia bausmę arba priemonę, kurią turi paskirti teismas, ir jos neturi teisės skirti administracinė institucija, taip pat ar, atsižvelgiant į tai, tokia nacionalinės teisės norma, kaip antai *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 6 dalis, siejama su 231 straipsniu, yra neleidžiama[?]

Sąjungos teisės nuostatos ir jurisprudencija

2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 42 straipsnio 1–3 dalys

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 ir 49 straipsniai

2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje 2 straipsnis

2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo 1 ir 2 straipsniai

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-393/19

Nacionalinės teisės nuostatos

Zakon za mitnitsite (Muitinės įstatymas) 231 straipsnis, 233 straipsnio 1–8 dalys

Zakon za administrativnite narushenia i nakazania (Administracinių nusižengimų ir nuobaudų įstatymas) 7 straipsnio 1 ir 2 dalys, 33 straipsnio 1 ir 2 dalys, 36 straipsnio 1 ir 2 dalys, 53 straipsnio 1 ir 2 dalys

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 VU (toliau – vairuotojas) 2021 m. gegužės 28 d. važiavo iš Turkijos Respublikos link Serbijos, apie 10.00 val. privažiavo muitinės postą *Kapitan Andreevo* ir su krovinine transporto priemone, sudaryta iš markės *Mercedes* vilkiko ir prie jo prikabintos puspriekabės, atsistojo į eilę „Įvažiuojantys sunkvežimiai“.
- 2 Krovininės transporto priemonės muitinės dokumentai po patikrinimo buvo užregistruoti *Bulgarska integrirana mitnicheska informationna sistema na Agentsia Mitnitsi* (Bulgarijos integruota muitinės informacinė sistema, BIMIS) modulyje „Kelių mokesčiai ir leidimų išdavimo tvarka“.
- 3 Pagal 2021 m. gegužės 28 d. darbo grafiką atsakingu už „muitinės dokumentų patikrinimą ir užregistravimą modulyje „Kelių mokesčiai ir leidimų išdavimo tvarka“ buvo paskirtas konkretus muitinės pareigūnas. Tikrindamas muitinės deklaraciją šis muitinės pareigūnas nustatė, kad lydimuosiuose dokumentuose nurodytas prekės kiekis nesutampa su elektroninių svarstyklių rodmeniu. Dokumentuose buvo nurodyti 6 234 kg ir penki paketai. Kaip matyti iš svėrimo pažymos, svarstyklės rodė 38 960 kg. Remdamasis transporto priemonės registracijos liudijimais muitinės pareigūnas nustatė, kad tuščia transporto priemonė sveria maždaug 15 000 kg, taigi nepateikti dokumentai dėl 17 726 kg. Dėl nustatyto skirtumo muitinės pareigūnas nurodė atlikti transporto priemonės patikrinimą rentgenu. Peršvietus rentgeno aparatu nustatyta, kad prekių yra daugiau, nei deklaruota. 2021 m. gegužės 28 d. pradėta krovininės transporto priemonės išsami patikra tam skirtame prie eilės „Įvažiuojantys sunkvežimiai“ esančiame garaže, dalyvaujant vairuotojui. Krovinių skyriuje rasta 13 padėklų su įvairaus dydžio, ilgio, pločio, aukščio ir spalvos aliuminio profiliais. Penki iš krovinių skyriuje rastų paketų visiškai atitiko siuntėjos įmonės *SISTEM*

ALYUMINYUM SANAYI VE TIDZHARET krovinį, nurodytą dokumentuose. Paaikškėjo, kad prekės, esančios aštuoniuose siuntėjos įmonės „*PELIT ARSLAN KONTPARLAK FABRIKASA A.SH.*“ AD paketuose, deklaruotos nebuvo. Tai 6 mm [storio] ir 2,80 x 1,30 m dydžio (iš viso 728 m²) aliuminio plokštės, 12 mm [storio] ir 3,66 x 1,40 m dydžio (iš viso 307,44 m²) aliuminio plokštės, 12 mm [storio] ir 3,66 x 1,54 m dydžio (iš viso 152,18 m²) aliuminio plokštės, 4 mm [storio] ir 2,80 x 1,30 m dydžio (iš viso 152,88 m²) aliuminio plokštės, bendrai – 1 340,5 m².

- 4 Dėl vairuotojo padarytos veikos 2021 m. gegužės 28 d. buvo surašytas *Teritorialna direksia „Juzhna morskā“* (teritorinė direkcija *Juzhna morskā*) aktas dėl administracinio nusižengimo pagal *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 1 dalį konstatavimo; remiantis šiuo aktu teritorinėje direkcijoje *Juzhna morskā* pradėtas administracinio nusižengimo procesas. Nedeklaruotos aliuminio plokštės ir krovininė transporto priemonė, kurią vairavo vairuotojas, kartu su paleidimo rakteliu ir registracijos liudijimais buvo areštuotos ir išduoti atitinkami kvitai.
- 5 Atsižvelgiant į didelę prekių, kurios yra bylos dalykas, vertę, buvo informuotas už tyrimą atsakingas muitinės inspektorius, jis pagal *Nakazatelen kodeks* (Baudžiamasis kodeksas, Bulgarija) 212 straipsnio 2 dalį teritorinėje direkcijoje „Burgaso muitinė“ pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl nusikalstamos veikos pagal *Nakazatelen kodeks* 242 straipsnio 1 dalies e punktą. Remiantis 2015 m. *Obshtoto sabranie na nakazatelnata kolegia na Varhovnia kasatsionen sad* (Aukščiausiojo kasacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus bendrasis susirinkimas) aiškinamuoju sprendimu ir *Zakon za administrativnite narushenia i nakazania* 33 straipsnio 3 dalimi, administracinio nusižengimo procesas buvo nutrauktas.
- 6 Prekės, kurios yra bylos dalykas, ir krovininė transporto priemonė buvo įtrauktos į procesą kaip įrodymai. 2021 m. rugpjūčio 3 d. saugojimo protokolu jos buvo perduotos atsakingam teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ sandėlio darbuotojui.
- 7 2021 m. birželio 1 d. vairuotojas, Serbijos pilietis, dėl nusikalstamos veikos pagal *Nakazatelen kodeks* 242 straipsnio 1 dalies e punktą buvo įtrauktas į ikiteisminį tyrimą kaip kaltinamasis.
- 8 Per ikiteisminį tyrimą konstatuota, kad veika nėra nusikaltimas, nes nebuvo įrodyta esant subjektyvųjį nusikalstamos veikos sudėties požymį. Remiantis *Nakazatelen kodeks*, inkriminuojama veika gali būti laikoma įvykdyta tik esant tiesioginei tyčiai, t. y. kai veikos vykdytojas žinojo apie pavojų visuomenei keliantį veikos pobūdį, numatė pavojų visuomenei keliančias pasekmes ir jų siekė. Šiuo konkrečiu atveju tam nebuvo įrodymų.
- 9 2021 m. gegužės 25 d. siuntėja įmonė *SISTEM ALYUMIYUM SANAYI VE TIDZHARET* Stambule, dalyvaujant vairuotojui, į pusprikabę pakrovė penkis paketus su aliuminio profiliais, kurių bendrasis svoris buvo 6 234 kg.

- 10 2021 m. gegužės 27 d. siuntėja įmonė *PELIT ARSLAN KONTPARLAK FABRIKASA A.SH.* „AD Stambule, dalyvaujant vairuotojui, į puspriekabę pakrovė dar aštuonis paketus su aliuminio profiliais ir du paketus su katalogais, jų bendrasis svoris buvo 16 780 kg.
- 11 Vairuotojas jam abiejų siuntėjų įteiktus dokumentus pateikė sutvarkyti ekspedijavimo bendrovei *Fidan Market* (Kapikulė, Turkijos Respublika).
- 12 Įrodyta, kad vairuotojas „tiek, kiek tai susiję su krovinio, kurį jis vežė, muitinio įforminimo dokumentais, elgėsi labai neatsargiai. Nors dalyvavo pakraunant ir sveriant prekes, vairuotojas neįvykdė savo, kaip tarptautinio vežimo vairuotojo, pareigos peržiūrėti įteiktus dokumentus ir patikrinti jų turinį, visų pirma atitiktį faktiškai vežamoms prekėms.“
- 13 Remiantis *Nakazatelno-protsesualen kodeks* (Baudžiamojo proceso kodeksas) 243 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2021 m. spalio 5 d. *Okrazhna prokuratura Haskovo* (Chaskovo apygardos prokuratūra) potvarkiu teritorinėje direkcijoje „Burgaso muitinė“ pradėtas baudžiamasis procesas prieš 1977 m. kovo 9 d. Novi Pazare, Serbijos Respublika, gimusį vairuotoją buvo nutrauktas. *Okrazhna prokuratura Haskovo* tyrimo dokumentus kartu su potvarkiu pagal kompetenciją persiuntė teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ direktoriui įvertinti, ar nebuvo padarytas administracinis nusižengimas.
- 14 Peržiūrėjusi teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ ikiteisminio tyrimo dokumentus administracinių nusižengimų tyrimo institucija nusprendė, kad vairuotojo įvykdyta veika yra administracinis nusižengimas pagal *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 1 dalį, kurio sudėties požymiai atitinka nusikalstamos veikos sudėties požymius pagal *Nakazatelen kodeks* 242 straipsnio 1 dalies e punktą.
- 15 Šiuo konkrečiu atveju baudžiamojo ir administracinio procesų subjektas ir dalykas yra tapatūs.
- 16 Todėl, remiantis *Zakon za administrativnite narushenia i nakazania* 36 straipsnio 2 dalimi, teritorinėje direkcijoje „Burgaso muitinė“ buvo pradėta ši administracinio nusižengimo tyrimo procedūra.
- 17 Vairuotojas neįvykdė pareigos prekes, kurios yra bylos dalykas, tinkamai deklaruoti muitinėje. Jo gabentų prekių kilmė buvo ne Europos Sąjungos, todėl žodinė deklaracija neleidžiama. Neįvykdytos muitinės teisės aktuose nustatytos pareigos, susijusios su ne Sąjungos kilmės prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013 158 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Visos prekės, kurioms norima įforminti muitinės procedūrą, išskyrus laisvosios zonos procedūrą, nurodomos muitinės deklaracijoje, pateiktoje atitinkamai procedūrai įforminti.“

- 18 Dėl šių priežasčių buvo preziumuota, kad veika yra kalta ir neatsargi, nes vairuotojas, nors nesiekė pavojų visuomenei keliančių veikos pasekmių, privalėjo ir galėjo jas numatyti.
- 19 *Zakon za administrativnite narushenia i nakazania* 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta: „Už neatsargias veikas nebaudžiama tik aiškiai nustatytais atvejais.“ *Zakon za mitnitsite* nėra nuostatos, pagal kurią būtų netaikoma atsakomybė už neatsargias veikas pagal šio įstatymo 233 straipsnio 1 dalį.
- 20 Per ikiteisminį tyrimą buvo nustatyta prekių, kurios yra bylos dalykas, rinkos vertė, vis dėlto, taikant *Zakon za mitnitsite*, lemiamą reikšmę kaip objektyvus kriterijus turi muitinė vertė. Todėl teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ direktoriaus potvarkiu sudarytos komisijos nuomonėje, pateiktoje 2021 m. lapkričio 8 d., buvo nustatyta prekių, kurios yra bylos dalykas, muitinė vertė – 73 140,06 levo (BGN) (žodžiais: septyniasdešimt trys tūkstančiai vienas šimtas keturiasdešimt levų ir šešios stotinkos).
- 21 Remiantis procese paskirtos ir atliktos automobilio ekspertizės rezultatais konstatuota, kad krovininės transporto priemonės vertė yra 74 016,53 levo (žodžiais: septyniasdešimt keturi tūkstančiai šešiolika levų ir penkiasdešimt trys stotinkos).
- 22 Remiantis *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 8 dalimi, kurioje numatyta sankcija, reikia įvertinti, ar prekių, kurios yra bylos dalykas, vertės ir kontrabandinėms prekėms vežti naudotos transporto priemonės vertės santykis yra proporcingas.
- 23 Vis dėlto, remiantis 2021 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimu byloje C-393/19, kontrabandai naudota nusikaltimo priemonė, kuri yra sąžiningo trečiojo asmens, kuris nėra pažeidejas, nuosavybė, negali būti konfiskuojama. Pagal *Grazhdanski protsesualen kodeks* (Civilinio proceso kodeksas, Bulgarija) 633 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai privalomi visiems Bulgarijos Respublikos teismams ir institucijoms. Todėl *Konstitutsionen sad* (Konstitucinis Teismas) 2021 m. rugsėjo 30 d. sprendimu *Nakazatelen kodeks* 242 straipsnio 8 dalies nuostatos dalį „taip pat kai [ji] nėra nusikalstamos veikos vykdytojo nuosavybė“, kuri pagal prasmę sutampa su *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 8 dalimi, pripažino prieštaraujančia Konstitucijai.
- 24 Iš markės *Mercedes* vilkiko ir markės *Schmitz* puspriekabės registracijos liudijimų matyti, kad šios transporto priemonės yra juridinio asmens „*ZEBEX*“ D.O.O. (Serbijos Respublika) nuosavybė.
- 25 Administracinio nusižengimo proceso dokumentuose yra 2021 m. lapkričio 26 d. deklaracija kartu su Prekybos registro agentūros (Belgradas, Serbijos Respublika) išrašu ir vertimu į bulgarų kalbą. Iš šių dokumentų matyti, kad bendrovės teisinis atstovas ir savininkas yra TS. Teisiniu požiūriu vairuotojas, kuris yra fizinis asmuo, ir bendrovė „*ZEBEX*“ D.O.O (Serbijos Respublika), kuri yra juridinis asmuo ir kurios vienintelis teisinis atstovas ir savininkas yra TS, yra du atskiri subjektai. Nei baudžiamajame procese, nei paskesniame administracinio

- nusižengimo procese nebuvo rasta įrodymų, kad ši bendrovė būtų dalyvavusi pažeidėjo įvykdytoje veikoje. Bendrovė, kaip trečiasis asmuo, nežinojo ir negalėjo žinoti, kad jos turtas buvo naudojamas kontrabandai, todėl yra sąžininga. Transporto priemonės konfiskavimas reikštų neproporcingą ir nepriimtinaį kišimąsi į jos teisę į nuosavybę.
- 26 Remiantis šiomis aplinkybėmis buvo padaryta išvada, kad krovininė transporto priemonė, sudaryta iš markės *Mercedes* vilkiko ir markės *Schmitz* puspriekabės, turi būti ne konfiskuojama, o perduodama savininkui arba jo įgaliotam asmeniui.
 - 27 Administracinių nusižengimų tyrimo institucija konstatavo, kad veika, kurią vairuotojas įvykdė prie muitinės posto *Kapitan Andreevo* 2021 m. gegužės 28 d., t. y. nežinodamas ir neturėdamas muitinės leidimo per valstybės sieną pervežė pirmiau nurodytas aliuminio plokštes, atitinka nusižengimo sudėties požymius pagal *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 1 dalį. Todėl ji išleido nutarimą dėl nuobaudos skyrimo (toliau – nutarimas dėl baudos skyrimo), kuriuo pagal *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 1 dalį vairuotojui skyrė administracinę nuobaudą, t. y. 73 140,06 levo (žodžiais: septyniasdešimt trys tūkstančiai vienas šimtas keturiasdešimt levų ir šešios stotinkos) dydžio baudą, 100 % atitinkančią prekių muitinę vertę. Remiantis *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 6 dalimi, siejama su 233 straipsnio 1 dalimi, buvo nurodyta iš vairuotojo konfiskuoti aliuminio plokštes, kurių muitinė vertė yra 73 140,06 levo (žodžiais: septyniasdešimt trys tūkstančiai vienas šimtas keturiasdešimt levų ir šešios stotinkos), ir nutarta krovininę transporto priemonę, kuri sudaryta iš markės *Mercedes* vilkiko ir markės *Schmitz* puspriekabės ir yra juridinio asmens „*ZEBEX*“ *D.O.O.* (Serbijos Respublika) nuosavybė, kartu su dviem registracijos liudijimais ir paleidimo rakteliu ne konfiskuoti, o perduoti savininkei arba jos įgaliotam asmeniui.
 - 28 Procesas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme pradėtas pagal „*SISTEM LUX*“ *OOD* skundą dėl 2021 m. teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ direktoriaus pavaduotojo nutarimo dėl baudos skyrimo.
 - 29 *Rayonen sad Svilengrad* (Svilengrado apylinkės teismas) 2022 m. vasario 8 d. nutartimi administracinio nusižengimo procese atsisakė skundą dėl 2021 m. teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ direktoriaus pavaduotojo nutarimo dėl baudos skyrimo nagrinėti iš esmės ir nutraukė procesą motyvuodamas tuo, kad bendrovės skundas dėl šio nutarimo dėl baudos skyrimo (skundu reikalaujama ši nutarimą panaikinti kaip neteiseningą ir neteisėtą) yra nepriimtinas, nes [jau] priimtas 2022 m. sausio 17 d. sprendimas administracinio nusižengimo procese dėl pažeidėjo paduoto skundo dėl 2021 m. teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ direktoriaus pavaduotojo nutarimo dėl baudos skyrimo. Teismas nurodė, kad, nors minėtas sprendimas nutarties priėmimo momentu dar nėra įsiteisėjęs, iš esmės neleidžiama iš naujo nagrinėti to paties klausimo, nes gali būti priimti du priešingi sprendimai.
 - 30 Nutartis buvo apskūsta. Kasaciniame administracinio nusižengimo procese kasacinis teismas 2022 m. liepos 1 d. nutartimi panaikino tą skundžiamos 2022 m.

vasario 8 d. *Rayonen sad Svilengrad* nutarties, priimtos 2022 m. administracinio nusižengimo procese, dalį, kurioje buvo atsisakyta iš esmės nagrinėti „*SISTEM LUX*“ *OOD* skundą dėl 2021 m. teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ direktoriaus pavaduotojo nutarimo dėl baudos skyrimo, kuriuo buvo nurodyta konfiskuoti pažeidimo dalyku buvusias prekes, t. y. aliuminio plokštes, kurių bendras paviršius buvo 1 340,50 m², o muitinė vertė – 73 140,06 levo (BGN), grąžino bylą dėl šios dalies dar kartą nagrinėti tai pačiai teismo kolegijai, o likusią nutarties dalį paliko nepakeistą.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 31 *Rayonna prokuratura Haskovo, teritorialno otdelenie Svilengrad* (Chaskovo apylinkės prokuratūra, Svilengrado skyrius) teigia, kad jos dalyvavimas administracinio nusižengimo procese nebūtinai, nes ji nėra teismo proceso šalis, todėl negali pasinaudoti jai suteikta galimybe pateikti pastabas dėl pareiškėjos atstovo procese pateiktų klausimų.
- 32 Pareiškėjos atstovo procese manymu, Teisingumo Teismui Liuksemburge pateikti prejudiciniai klausimai turi esminę reikšmę keičiant suformuotą Bulgarijos teismų praktiką, o atsakymai į juos atkurs teisingumą ir nustatys tinkamą santykį tarp administracinio nusižengimo pagal *Zakon za mitnitsite* ir už jį numatytos papildomos – pažeidimo dalyko konfiskavimo (nuosavybės paėmimo valstybės naudai) – sankcijos, kai prekės priklauso asmeniui arba bendrovei, kuris arba kuri nėra pažeidėjas arba pažeidėja, ir (arba) kai pažeidėjas pažeidimą padarė ne tyčia, o dėl neatsargumo.
- 33 Teritorinė direkcija „Burgaso muitinė“ remiasi Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalimi. Siekdama pagrįsti savo nuomonę, ji taip pat remiasi Reglamento Nr. 952/2013 79 straipsnio 1 dalimi ir 198 straipsnio 1 dalimi. Jos teigimu, šiuo atveju, nors kalbama apie prekių, priklausančių ne pažeidėjui, o kitam asmeniui, konkrečiai – bendrovei *SISTEM LUX* (Serbija), kuri yra pareiškėja, konfiskavimą, reikia atsižvelgti į tai, kad šis asmuo muitinės procedūroje „Tranzitas“ yra muitinės skolininkas. Todėl jam tenka pareiga priimti visišką atsakomybę už skolą muitinei ir už kitus valstybės mokestinius reikalavimus, susijusius su prekėmis; atitinkamai už šių pareigų nesilaikymą jam gali būti taikomos sankcijos. Atsižvelgiant į tai, pažeidimo dalyko konfiskavimas, paskirtas teritorinės direkcijos „Burgaso muitinė“ nutarimu dėl baudos skyrimo pagal *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 6 dalį, yra sankcija už muitų teisės aktų nesilaikymą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 952/2013 198 straipsnio 1 dalies a punktą; tai yra priemonė, kurios imtis būtina, kai neįvykdyta muitų teisės aktuose nustatyta pareiga, susijusi su ne Sąjungos kilmės prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją. Todėl *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 6 dalis neprieštarauja Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsniui, priešingai, ji yra proporcinga ir atgrasanti priemonė muitų teisės aktų nesilaikymo atveju. Be to, iš trečiajame klausime nurodyto Pamatinio sprendimo 2005/212 2 straipsnio matyti, kad valstybės narės turi imtis būtinų priemonių, kad galėtų konfiskuoti

nusikaltimo priemonės, kai už nusikaltimus baudžiama laisvės atėmimu daugiau kaip vieniems metams. Šiuo atveju kalbama apie administracinio nusižengimo procesą, susijusį su pažeidimu „kontrabanda“, už kurį laisvės atėmimo bausmė nėra numatyta, todėl jis nepatenka į Pamatinio sprendimo 2005/212 taikymo sritį. Pamatinis sprendimas netaikomas ir *a fortiori*, nes juo siekiama nustatyti būtinuosius nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų lėšų konfiskavimo standartus. Todėl teritorinė direkcija „Burgaso muitinė“ laikosi nuomonės, kad Teisingumo Teismui pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą šiam atvejui netinkamas, taigi yra nepagrįstas ir turi būti atmetamas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 34 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui atrodo įmanoma, kad *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta nacionalinės teisės nuostata prieštarauja prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodytoms Sąjungos teisės nuostatoms, kai konfiskuotinas turtas priklauso ne pažeidėjui, o kitam asmeniui, arba kai pažeidėjas administracinį pažeidimą padarė dėl neatsargumo.
- 35 Teismo manymu, *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 6 dalyje numatyta galimybė šalia baudos skirti papildomą sankciją „pažeidimo dalyko konfiskavimas (nuosavybės paėmimas valstybės naudai)“ gali nulemti tai, kad nebus administracinio nusižengimo ir paskirtos papildomos – pažeidimo dalyko konfiskavimo (nuosavybės paėmimas valstybės naudai) – sankcijos proporcingumo, kuris kaip principas įtvirtintas Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalyje, siejamoje su Chartijos 49 straipsnio 3 dalimi. Be to, pirmiau nurodytos nacionalinės teisės nuostatos gali būti nesuderinamos su Chartijos 17 straipsnio 1 dalimi, pagal kurią kiekvienas turi teisę laisvai naudotis teisėtai įgyta nuosavybe ir ši teisė gali būti atimta tik kai tai yra būtina visuomenės poreikiams ir teisingai už ją atlyginant.
- 36 Tokiu atveju, kai už pažeidimą, susijusį su pareiga deklaruoti prekes, pagal *Zakon za mitnitsite* 233 straipsnio 1 dalį (jei veika nėra nusikalstama) turi būti skiriama atitinkama sankcija, papildoma sankcija, t. y. pažeidimo dalyko konfiskavimas (nuosavybės paėmimas valstybės naudai), kurios pasekmes patiria prekių savininkas, kuris nėra pažeidėjas, arba pažeidėjas, kuris pažeidimą padarė ne tyčia, o dėl neatsargumo, turi atitikti iš Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnio 1 dalies, siejamos su Chartijos 49 straipsnio 3 dalimi, kylantį reikalavimą – draudžiamos priemonės ir procedūros, pagal kurias bausmės griežtumas yra neproporcingas padarytai nusikalstamai veikai ar pažeidimui.
- 37 Atsižvelgiant į šiuos svarstymus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo manymu, esama galimybės, kad nacionalinės Bulgarijos Respublikos teisės nuostatos nesuderinamos su Sąjungos teise ir kad Bulgarijos teisėje numatytos sankcijos viršija tai, kas yra būtina pareigai pagal Reglamento Nr. 952/2013 42 straipsnį įvykdyti ir šiuo reglamentu siekiamiems tikslams įgyvendinti.